

Павленко К.В.,
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця,
факультет Міжнародних відносин і журналістики,
1 курс, група 6.01.291.010.21.1

ІНФОРМАЦІЙНА СКЛАДОВА ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ

Процеси глобалізації, складником яких є конкуренція світових і регіональних держав у геокультурному, геоеконічному та геополітичному просторі, спричиняють появу нових технологій зовнішнього впливу одних держав на інші, однією з яких можна вважати «гібридні війни». Слід відмітити, що головним аспектом гібридної війни є поєднання трьох видів насилля – терористичного, кримінального і військового. Їх застосовують для досягнення політичних цілей, якими найчастіше є бажання зруйнувати легітимність, довіру і авторитет представників влади.

Переважає більшість дослідників сходяться на думці про те, що провідною складовою гібридної війни є інформаційна війна. Так, постійний розвиток системи масової комунікації призводить до стирання кордонів, широких можливостей для здійснення маніпулятивного впливу на свідомість населення країни-суперника з насадженням власних ідей. Слід зазначити, що термін «інформаційна війна» використовував одним з перших Т. Рона в аналітичному звіті для компанії Боїнг «Системи зброї і інформаційна війна» в 1976 р. З того моменту починається формування розуміння того, що інформація може бути зброєю [1, с. 67]. Виділяють два провідних напрямки впливу інформаційної зброї: вплив на інформаційні засоби і системи противника та вплив на свідомість людей. Перший напрямок отримало ще назву кібервійни, коли атакам піддається технічне обладнання і системи його програмного забезпечення. Другий напрямок – це старі способи пропаганди і агітації, контрпропаганди і контрагітації. Об'єктом інформаційної війни є як масова свідомість, так і індивідуальна, при цьому інформаційний вплив може здійснюватися як на тлі інформаційного шуму, так і в умовах інформаційного вакууму. Засобами ведення інформаційної війни є будь-які засоби передачі інформації. Інформаційний вплив може існувати у вигляді спотворення фактів, пліток, викиду дезінформації

або поданні інформації у вигідному для себе ключі [2, с. 103-104]. Інформаційні мережі через інформаційні потоки пропагандистського, навчального, маніпулятивного і навіювального спрямування охоплюють людину своїми впливами, змушують підкорятися нав'язуваній думці.

Традиційні ЗМІ все більше працюють з Інтернет-ресурсами як джерелами інформації і засобом впливу на свідомість громадян. Інформація в Мережі стає все більш масово затребуваною, суспільно значимою і швидко розповсюджується. Метою інформаційної війни є управління процесом зміни свідомості людей, їх світогляду, ставлення до суспільства і держави; небезпекою для людей є втрата ними власної волі, а для держави – її суверенітету. Основне завдання інформаційних війн полягає у маніпулюванні свідомістю людей: - внесенні у суспільну та індивідуальну свідомість ворожих, шкідливих ідей та поглядів; - залякуванні свого народу образом ворога; - дезорієнтації та дезінформації мас; - послабленні певних переконань, устоїв; - залякуванні супротивника своєю силою, могутністю [2, с. 147-148].

Таким чином, гібридна війна – це війна без правил, яка вирізняється агресією, використанням сучасних інформаційних технологій та сучасних методів мобілізації, вона спрямована на руйнування духовного світу націй і народів, проти яких ведеться. З огляду на важливість інформаційної складової гібридну війну називають ще інформаційною війною або, зважаючи на великий вплив інформації на людей, інформаційно-психологічною війною.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Феськов І. В. Основні методи ведення гібридної війни в сучасному інформаційному суспільстві / І. В. Феськов // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. – Одеса : Фенікс, 2016. – Вип. 58. – С. 66-76.

2. Почепцов Г. Від покемонів до гібридних війн: нові комунікативні технології ХХІ століття / Г. Почепцов. – Київ: ВД «Києво-Могилянська академія», 2017. – 260 с.

Науковий керівник: кандидат соціологічних наук,
доцент **Жеребятнікова І.В.**